No. 272. **DE TIJD.** 1848.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 4,50; voor de buitensteden ƒ 5,30; franco door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 9 MAART.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents ze gelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 8 Maart.

Bij de paniek, die de zaken jammervol drukt, heeft de heer L. van Vliet het voorstel aan den minister van financiën gedaan, dat aan den handel door eene tijdelijke hulpbank worde te gemoet gekomen. Het is althans noodzakelijk, wil men groote rampspoeden voorkomen, dat er iets worde gedaan, om in de algemeene geldschaarschte te voorzien. Want de toestand van vele handelaren, gelijk hij nu is, blijkt onhoudbaar te zijn, en met aanzienlijke verliezen niet slechts den handelaar te dreigen, maar tevens al wat met hem in verband staat.

In andere landen, waar minder individualisme heerscht, zou de handelstand zelf bij magte zijn, gezamenlijk middelen te beramen, die zouden kunnen voorkomen, dat het gebrek aan geld en crediet zoo ruineus worden, als zij bij ons thans zijn. Hier, waar ieder voor zich zelven zorgt, is het de pligt der regering door hare magtige tusschenkomst voor het algemeen welzijn te waken.

De heer van Vliet merkt te regt aan, dat vele huizen dreigen te vallen, alleen omdat voor hen op dit oogenblik geen gelegenheid bestaat geld te erlangen, ofschoon zij daarvoor de waarde bezitten. Dat te voorkomen is het doel van zijn voorstel.

De adressant meent, dat het doel te bereiken is, met aan den handel tijd te geven, om zijne waarden te realiseren. Het komt ons voor dat het goed gezien is. Ieder, die een weinig met den handel bekend is, zal het hem toestemmen.

Maar nu het middel? De oprigting eener tijdelijke hulpbank door de regering is aan bezwaren van velerlei aard onderhevig, vooral in omstandigheden, als waarin wij nu verkeeren. Het ergste van alle gevaren is het misbruik, dat door de regering daarvan in tijd van nood zou kunnen gemaakt worden.

Intusschen wij achten het van belang, dat het voorstel in ernstige overweging worde genomen, omdat, als aan het voorstel nog een artikel wordt toegevoegd, waarbij de administrateuren werden verpligt bij het eindigen hunner taak aan de Kamer verantwoordiging van hunne operatiën te doen, het ergste der bezwaren zou kunnen worden uit den weg geruimd.

Mogt de minister in zijn onderzoek spoed maken, en dit of een ander voorstel, zoo hem een beter denkbeeld wordt aangegeven, onmiddellijk aan de wetgevende magt voordragen.

België heeft ons het voorbeeld gegeven, hoe de wetgevende magt in gewigtige omstandigheden, als aller belangen op het spel staan, bij acclamatie wetten aanneemt, die het algemeen welzijn gebiedend vordert.

Dat men zich daaraan spiegele; en zich haaste het gegeven voorbeeld te volgen.

Zie hier het adres van den heer L. van Vliet, aan Z. Exc. den minister van financiën, met eenige ophelderingen van den inzender, waarbij de adressant voorstelt de oprigting eener

Tijdelijke Hulpbank.

„De tijden zijn veranderd, wij willen
„niet meer speculeeren op de ruïne
„van duizenden."
(*Amst. Cour.* 2 Maart 1843.)

»Eere hem, die zoo denkt en spreekt; dank en eere hem, die zoo handelt; ja, dank en eere aan de wijze en bezadigde maatregelen, door de effecten-societeiten voorgesteld, door de handelaren aangenomen, om de rescontre tot den 13 dezer uit te stellen en de heropening der Parijsche beurs af te wachten, alvorens de zaken alhier te hervatten. Reeds zijn brave, achtenswaardige handelaren slagtoffers der omwenteling in Frankrijk, en wie kan bepalen, hoe vele meer er reeds zouden zijn gevallen, indien men op den gewonen voet ware voortgegaan.

»Dit onthouden van handel in fondsen, dit uitstel van Rescontre, heeft ongetwijfeld menigeen in de mogelijkheid gesteld, om, zoo al niet schromelijke verliezen te ontgaan, dan toch zijnen goeden naam in de financiëele wereld te behouden.

»De gebeurtenissen te Parijs drukken hier veel meer dan daar. De handel in fondsen, het geldgeven op prolongatie (ach, had dit alles nooit bestaan!) is hier immers zoo algemeen, dat, door de gevolgen der daling, ook zij, die geene fondsen bezitten, in hun fortuin, in hunne middelen van bestaan fel getroffen en benadeeld worden. Allen, de rijken zoowel als de minder gegoeden, ja de armen hebben er belang bij, dat staande gehouden worden degenen, die nog staande te houden zijn.

»Intusschen de zaken zullen weldra weder hunnen vrijen loop moeten hernemen; wel mag men vertrouwen, dat die dagen van geschorsten handel nuttig zullen zijn besteed, — dat de maatregelen beraamd en genomen zullen zijn en worden, om de verrekening bij de rescontre enz. zooveel mogelijk te vereenvoudigen en gemakkelijk te maken; wel mag men vertrouwen, dat vele edelgezinden en vermogenden het hunne zullen aanwenden, om de prijzen te ondersteunen, — maar zal dit genoegzaam kunnen helpen? zullen *allen* zoo edeldenkend handelen, als de woorden van het opschrift dezes luiden? Zullen niet aanzienlijke sommen aan prolongatiën opgezegd worden, deels door hen, die het geld waarachtig behoeven, maar veel ook door baatzuchtigen, die het bare geld aan de circulatie zullen onttrekken, om daarmede, in de algemeene verlegenheid, later hun voordeel te doen? Waar zullen de millioenen GELD te vinden zijn, den 13den Maart en later benoodigd? Wie kan, wie durft zelfs gissen, hoe velen er vallen, die *waarden* genoeg bezitten, maar gebrek hebben aan dadelijk *geld?*

Zou het dus, in zulke buitengewone omstandigheden, geene zaak zijn, om tot buitengewone middelen zijne toevlugt te nemen. — Velen moeten surplussen geven, prolongatiën aflossen, die, voor het oogenblik, geen geld in kas hebben; of *genoeg* COURANTE effecten bezitten, doch die wel schepen, huizen, landerijen, boerderijen, koopwaren, juweelen, aandeelen in assurantie en spoorwegen, en wat al meer bezitten. Hoe die vóór den 13 Maart verkocht? Wie koopt thans, wie beleent thans?... Geef uitstel, en velen, die dreigen te vallen, zullen tot den laatsten cent bijpassen en betalen.

Om dit uitstel te kunnen verleenen acht schrijver dezes het geschiktst de oprigting eener hulpbank, op ongeveer den navolgenden voet:

Tijdelijke Hulpbank.

Art. 1. Deze inrigting zal den naam dragen aan het hoofd dezes genoemd. Zij wordt daar gesteld voor den tijd van 9 maanden, aanvang nemende den 15den Maart 1848.

Art. 2. Zij zal bestuurd worden door zes (of meer) van de kundigste en vermogendste kooplieden van Amsterdam, te benoemen door de regering.

Art. 3. Zij zal een kapitaal van vijf millioen aan bankbilletten van ƒ 1000 en kleiner mogen uitgeven.

Des noodig zal dit kapitaal tot 10 millioen gebragt mogen worden; doch nimmer hooger.

Elke maand, te beginnen met den 15den Junij aanstaande, zal $^1/_8$ dezer bankbilletten, de nummers bij loting aan te wijzen, tegen gereed geld of muntbilletten worden afgelost; zoodanig, dat de geheele aflossing, vóór ultimo October aanstaande, volbragt zij.

Art. 4. *Intusschen* is een ieder verpligt deze billetten, bij alle betalingen, *als gereed geld aan te nemen.*

Art. 5. De hulpbank zal met deze billetten voorschotten doen: *op fondsen, spoorweg- en andere aandeelen, roerende en onroerende goederen* (niet op wissels, veel min op promesses), tot zoodanig bedrag, en onder alle zoodanige zekerheidsmaatregelen, als bestuurderen voorzigtig en noodzakelijk zullen oordeelen.

Art. 6. De beleende waarden worden bij notarieel contract verbonden; *de hiervan op te maken acten zullen kosteloos worden geregistreerd.*

Art. 7. De beleener betaalt vooruit 1 pCt. voor administratiekosten en, bij de aflossing, eene rente van 5 pCt. *'s jaars.*

Art. 8. De beleener verbindt zich, om elke maand, te beginnen met 1 Junij aanstaande, telkens $^1/_8$ der geleende som in gereed geld terug te betalen.

Art. 9. Bij gebreke van voldoening aan het in Art. 8 bepaalde, heeft de bank het regt *onmiddellijk* zijn onderpand te doen veilen en verkoopen.

Art. 10. De Regering *waarborgt* de stipte aflossing der bankbilletten, op den voet bij Art. 4 bepaald.

Art. 11. De Regering neemt de kosten dezer inrigting voor hare rekening, en geniet daarentegen het 1 pCt., door de geldopnemers te betalen.

Art. 12. De Regering geniet eveneens de rente, door de geldopnemers te voldoen, hetzij als bate, *hetzij als vergoeding van mogelijk verlies op sommige onderpanden.*

Vijf à tien millioen aldus meer in circulatie zullen oneindig veel goed doen; zij, die *waarden* bezitten, maar om *geld* verlegen zijn, zouden zich kunnen helpen, en het wenschelijke *uitstel van den verkoop hunner waarden* daardoor als van zelf verkrijgen; zij, die waarden bezitten en geen geld voor zich zelf behoeven, zullen het kunnen opnemen, om anderen te helpen. Er zal minder geldschaarschte zijn, gevolgelijk meer fondsen gekocht, meer geld op prolongatie gegeven en gelaten worden.

Steller dezes meent, dat dit plan, aanbevolen door bevoegde personen, de goedkeuring der Regering en Wetgevende Magt spoedig zou verwerven, en, in weinige dagen (de Staten-Generaal komen immers den 7*den* dezer bijeen) kracht van wet zou kunnen erlangen. In dit geval zou de uitvoering niet moeijelijk wezen en zouden velen, vóór dat acht dagen verloopen zijn, hun financiëel behoud reeds aan de hulpbank te danken hebben.

AMSTERDAM, 4 Maart 1848.

Wij hebben met genoegen de verklaring des ministers van buitenlandsche zaken vernomen, dat onze regering met het provisioneel gouvernement van de Fransche republiek betrekkingen heeft aangeknoopt. Het was te voorzien. Maar meer genoegen nog heeft ons gedaan het berigt, dat ons gouvernement zich naauwer aan België heeft aangesloten. De verklaringen door onze regering gul gegeven, dat zij het op hoogen prijs stelt, de onafhankelijkheid van België nogmaals te erkennen en te wenschen, dat zij geëerbiedigd worde, is in de gegevene omstandigheden *de bonne politique.* De regering heeft daardoor getoond, dat zij ons nationaal belang begrijpt en behartigt. België toch, onze belangrijkste nabuur; gelijk wij, te klein om in de Europesche politiek eene andere rol te spelen, dan die van dupe; onze voormuur tegen Frankrijk; onze hulp tegen de aanmatigingen van het Noorden; België wil de neutraliteit, gelijk wij haar wenschen. Beider vereeniging maakt die neutraliteit veiliger. Een aanval tegen een van beide, is eene bedreiging van aanval tegen het andere land. Beider belang vordert dus onderlinge zamenwerking. Welnu eene neutraliteit verdedigd door de legers van de twee rijken, is magtig genoeg, om elke Mogendheid zich tweemaal te doen bedenken, alvorens haar te schenden. De stap der regering verdient dus luide goedkeuring.

Het incident van Neuchatel, dat zich van Pruissen gansch losscheurt, is een gewigtig voorval. Het kan aanleiding geven tot een oorlog tusschen Pruissen en Zwitserland, en de verdere gevolgen van dien. Men verwacht natuurlijk met ongeduld berigten uit Berlijn, om te vernemen, welk besluit het kabinet van Pruissen nemen zal.

(Particuliere Correspondentie.)

PARIJS, 6 Maart. De openbare rust blijft te Parijs gehandhaafd; maar de gemoederen zijn niet tot bedaren gekomen. De werklieden verlaten hun werk, om de belangen van hunnen stand te gaan bepraten in openbare vergaderingen, en rigten aan het gouvernement al te overdrevene voorslagen, dan dat het gouvernement ze kan inwilligen. Verhooging van arbeidsloon met vermindering van werktijd is een dubbel offer van den fabriekant, dat zijn fortuin bedreigt. De vrees alleen schokt reeds den handel en de nijverheid.

In sommige provinciën, en vooral te Lyon, doen de werklieden, het is waar, al te lang miskend in hunne billijke aanspraken, hunne vorderingen gelden door het vuur en het zwaard. Verscheidene fabrieken zijn geplun-

slerd en verwoest, en het schijnt, dat de openbare magt ongenoegzaam is, om de wanorde te onderdrukken.

Te Parijs zijn wij vol discussie. De muren der straten zijn beplakt met affiches van allerlei kleur, waarin allerlei politieke en sociale beginselen ontwikkeld worden. De een predikt vertrouwen, de ander wantrouwen. Deze wil, dat allen zich zullen omhelzen; gene, dat men gewapend sta tegenover een elk. Te midden van dien chaos predikt de winkelier zijne waar aan en wikkelt zijne aankondigingen in een patriotsch kleed.

De begrafenisplegtigheden zijn geschied in de grootste orde. Vijf honderd duizend menschen waren op de boulevards vereenigd, zonder dat eenig politie-agent noodig was, om de orde te bewaren.

Het gouvernement heeft de gansche drukpers gediend met de afschaffing van het zegel. Het is onmogelijk een voet op straat te zetten, zonder door eenig nieuw blad op de hielen te worden vervolgd. Men zal ons weldra bij het blad geld toegeven.

Men is het hier volstrekt niet eens over den maatregel van het gouvernement omtrent de grondvergaderingen, welke de nationale vergadering moeten kiezen.

De oppositie begint zich te vertoonen in de dagbladen. Men vindt, dat het provisionele gouvernement zijne magt te buiten gaat, te veel ambtenaren benoemt, en inbreuk maakt op de regten der nationale vergadering.

De *Univers* blijft denkelijk bestaan. Pater Lacordaire rigt een ander blad op. De prospectus is heden verschenen. Het kan worden beschouwd als het manifest van de jonge Katholijke school. Men zal zich niet bij een blad bepalen; morgen vangen vele zijner vrienden aan met eene club te openen.

De baron van Zuylen van Nyevelt is met depêches voor onzen gezant uit de residentie naar Parijs vertrokken.

(Dit berigt ons gisteren avond laat per telegrafische depêche medegedeeld, is nog in de laatste afdrukken van ons nummer van heden opgenomen. Red.)

De heer Mr. C. Vollenhoven, secretaris-generaal bij het departement van binnenlandsche zaken, is, naar men verneemt, benoemd tot raad-adviseur bij dat departement, terwijl in zijne plaats is benoemd de heer Mr. J. de Wal, substituut-advocaat-fiskaal bij het Hoog Militair Geregtshof. Binnen kort verwacht men eene belangrijke organisatie bij dit departement.

Gisteren morgen is te 's Hage weder kabinetsraad gehouden, die door de prinsen van Oranje en Frederik en door al de ministers werd bijgewoond.

Binnen kort zal, naar men verneemt, eene verandering plaats hebben in het te 's Hage in bezetting liggende garnizoen. Het regement grenadiers en jagers zal, zegt men, te Breda en Bergen op Zoom in bezetting komen; het regement Lanciers zou naar Tilburg vertrekken.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

's GRAVENHAGE, 7 Maart.

De Tweede Kamer heeft heden hare werkzaamheden hervat. Na voorlezing en goedkeuring der notulen van de laatst gehouden vergadering (20 November), heeft de heer Voorzitter mededeeling gedaan van al de sedert bij de Kamer ingekomen stukken, als wetsontwerpen, besluiten, missives, mededeelingen, petitien en boekwerken, van welk een en ander hieronder verslag zal worden gedaan.

Door HH. Exc. de minister van Buitenlandsche en Binnenlandsche zaken, zijn, op last des konings, eenige mededeelingen gedaan: (De hoofdstrekking daarvan is opgenomen, in een deswege opgezonden telegraphisch berigt van gisteren middag, hetwelk ons echter niet tijdig genoeg is geworden om het in *alle* afdrukken van ons nummer van gisteren op te nemen. Wij laten de beide mededeelingen hier dus volgen. Red.)

De verklaring, door Zijne Excellentie den Minister van Buitenlandsche zaken gedaan, luidde aldus:

„Edel Mogende Heeren!

De even gewigtige als onverwachte gebeurtenissen, welke in de jongst verloopen dagen te Parijs zijn voorgevallen, hebben alom, en voorzeker ook bij U Edel Mogenden, eenen diepen indruk te weeg gebragt.

Onder deze omstandigheden heeft de Koning mij den last opgedragen, om aan U Edel Mogenden de verhouding te doen kennen, welke, sedert de optreding van het nieuwe bestuur in Frankrijk, tusschen Nederland en dien Staat plaats vindt.

Dienovereenkomstig moet ik U Edel Mogenden mededeelen, dat de Regering van die optreding kennis heeft bekomen, door eenen brief aan 's Konings gezant te Parijs, geschreven door den heer Lamartine, als minister van buitenlandsche zaken; zijnde deze brief van den volgenden inhoud:

Mr. le Baron!

J'ai l'honneur de vous informer que le Gouvernement provisoire de la République Française m'a confié le portefeuille des affaires étrangères. La forme républicaine du nouveau Gouvernement n'a changé ni la place de la France en Europe ni ses dispositions loyales et sincères de maintenir ses rapports de bonne harmonie avec les Puissances qui voudront comme elle l'indépendance des nations et la paix du monde.

Ce sera un bonheur pour moi, Mr. le Baron, de concourir par tous les moyens en mon pouvoir à cet accord des peuples dans leur dignité réciproque et de rappeler à l'Europe que le principe de paix et le principe de liberté sont nés le même jour en France.

Paris, le 27 Février 1848. (*Signé*) LAMARTINE.

Op dezen brief, welke voor het behoud van den vrede geruststellende betuigingen bevat, is terstond door den gezant geantwoord, in overeenstemming met hetgeen ook door vele andere gezanten op gelijke mededeeling is geschied. Die gezantschappen hebben behoefte gevoeld om een bestuur, onverschillig welk, aanvankelijk te schragen, hetwelk door zijne handelingen blijken gaf dat hetzelve het behoud of de bevestiging van rust en orde op het oog had.

Inmiddels is aan 's Konings gezant te Parijs opgedragen, om aldaar te verblijven, ten einde de Nederlandsche belangen op eene officieuse wijze te behartigen.

In weerwil van de geruststellende verzekeringen, van welke ik zoo even gewaagde, gebiedt de voorzigtigheid dat maatregelen van voorzorg tegen mogelijke gebeurtenissen genomen worden; door mijn ambtgenoot voor het departement van binnenlandsche zaken zullen UEd. M. deswege de noodige openingen worden gedaan.

Bij het beramen van die maatregelen is het eene gelukkige omstandigheid dat tusschen de Nederlandsche regering en die van Belgie de beste verstandhouding en overeenstemming bestaan.

Aan 's konings gezant te Brussel is opgedragen to betuigen, dat men hier hoopt en wenscht dat de zoo belangrijke onzijdige stelling van Belgie bewaard moge blijven; dat Nederland de grootste waarde hecht aan de instandhouding en bevestiging der bestaande tractaten en niets anders verlangt of bedoelt dan de voortduring der onafhankelijkheid van Belgie en de bevestiging der thans bestaande betrekkingen tusschen de beide rijken.

Deze openingen zijn door de Belgische regering op hoogen prijs gesteld, meer dan één bewijs is hiervan ontvangen."

De mededeeling welke door Zijne Excellentie de minister van Binnenlandsche zaken gedaan werd, luidt als volgt:

Edelmogende Heeren!

„De Koning heeft mij gelast aan UEd. M. naar aanleiding van art. 207 der Grondwet mede te deelen, dat de gebeurtenissen welke in Frankrijk plaats hebben gehad, het Hoogstdenzelven noodig hebben doen oordeelen, om behalve de manschappen der nationale militie van de ligting van het jaar 1847, welke eerlang uit de reserve in activiteit zullen worden geroepen, ook de verlofgangers uit de ligtingen van de jaren 1845 en 1846 onder de wapenen te doen komen.

Hoezeer er geen dreigend oorlogsgevaar bestaat, zijn echter de gevolgen der opgemelde gebeurtenissen nog zoo weinig te berekenen, dat zij de aandacht der regering ernstig bezig houden, en het nemen van maatregelen van voorzorg tot verzekering onzer grenzen gebiedend vorderen, waartoe de bevolene vermeerdering van het active gedeelte der landmagt in verband met de middelen van defensie te water, dan ook bestemd is.

De voordragten tot verhooging der begrootingen van de departementen van Oorlog en van Marine, welke de genomene maatregelen noodzakelijk maken en der middelen om daarin te voorzien, zullen onverwijld aan UEd. M. worden gedaan, waaromtrent ik gemagtigd ben aan UEd. M. nog mede te deelen, dat de toestand van 's Rijks schatkist het vooruitzigt geeft dat deze voor 's hands zonder bezwaar voor de ingezetenen zullen kunnen worden gevonden!

Na deze mededeeling heeft de minister nog het volgende gezegd:

Daar het mij thans vergund is in deze vergadering het woord te voeren, maak ik van die gelegenheid gebruik om aan UEd. M. te kennen te geven, dat de door den koning bij de opening uwer tegenwoordige vergadering toegezegde voordragten tot verandering in de Grondwet onverwijld aan UEd. M. zullen worden ingezonden.

Wij laten hier alsnu kortelijk volgenden inhoud en strekking der onderscheidene ingekomen nieuwe wetsontwerpen.

De aangeboden wetsontwerpen zijn de volgende:

1°. Ontwerp tot regeling der kosten, aan te wenden voor de verdere voltooijing van den weg tusschen 's Hertogenbosch en de rivier de Lek bij Culemburg.

2°. Ontwerp, houdende eene aanvulling van art. 32 der Instructie voor de Algemeene Rekenkamer.

3°. Ontwerp tot verhooging van het IVe hoofdstuk der Staatsbegrooting over 1847 (Gevangenissen.)

4°. Ontwerp tot regeling van het koloniaal batig slot over 1846.

Eenig Artikel. Het batig slot der koloniale remises over het jaar 1846, ten bedrage van ƒ3,652,000, wordt bepaaldelijk bestemd tot dekking der uitgaven, begrepen in de staatsbegrooting van dat jaar.

Uit de daarbij overgelegde bescheiden en toelichtingen ontleenen wij het volgende:

De verkochte O. I. producten hebben opgebragt		ƒ 30,548,768.43½
De andere ontvangsten zijn		„ 364,106.69½
Totaal . .		ƒ 30,912,875.13
Op die ontvangsten zijn aangewezen de volgende uitgaven:		
Renten N. H. Maatschappij	ƒ 450,000.—	
Restitutie aan dezelve van stortingen in de Kol. kas . . .	„ 5,600,000.—	
Uitzending van zilveren specie en kwijtschelding van wissels door den Gouv. Gen. over Ned. Indie getrokken . . .	„ 5,800,000 —	
Uitzending van goederen .	„ 2,600,000.—	
Diverse Koloniale Uitgaven	„ 2,284,428.20	
Subsidie aan de W. I. Koloniën	„ 341,078.—	
Idem aan de bezittingen ter Kuste van Guinea	„ 64,635.27	
Inwisseling Sur. Bankpap. (Kon. besl. 22 Dec. n°. 46)	„ 300,733.66	
Renten O. I. schulden over 1846.	„ 9,800.000.—	
		ƒ 27,240,875.13
Beschikbaar batig slot		ƒ 3,672,000.00

5°. Ontwerp tot vaststelling van straffen in de reglementen en keuren van Heemraadschappen en andere dergelijke collegiën.

6°. Ontwerp tot aflossing van schuld over 1847.

Dit ontwerp heeft betrekking tot de aankondiging gedaan bij de Troonrede.

In den considerans tot dat ontwerp wordt overwogen, dat bij de begrooting van uitgaven over 1847 (hoofdstuk IX A) gebragt is eene som van ƒ300,000 voor amortisatie van schuld, en dat er, door toevoeging van het overschot van vroegere diensten der Staatsbehoeften van dat jaar bestemd, gelegenheid bestaat om evengemelde som te verhoogen.

Derhalve wordt bij deze voordragt gemelde som som v[...] ƒ300,000 voor amortisatie van schuld, vermeerderd met ƒ450,0[...] en alzoo bepaald op ƒ750,000. Deze som van ƒ450,000 wo[...] bestemd tot inkoop van nationale schuld op een of meer [...] grootboeken ingeschreven, of van 4 °/. O. I. obligatiën.

Bij deze voordragt zijn onderscheidene bijlagen gevoegd, [...]

1°. Een algemeen overzigt van den toestand van 's rijks schatki[...] op 1° Januarij 1847. Het totaal der baten op dat tijdstip b[...]draagt . . . . ƒ 17,224,797.3[...]

dat der lasten . . . . 16,636,777.5[...]

dus overschot . . . . ƒ 588,019.8[...]

2°. Een staat van den stand der gevestigde en vlottende sch[...] mede op 1° Januarij 1847.

De slotsom van dat overzigt is:

a. Er bestaat aan de onderscheidene soorten gevestig[...] schuld, een kapitaal van . . . . . . ƒ 1.224.820.961.[...] waarvan de rente bedraagt ƒ35.982.518.33.

b. Het totaal beloop der vlottende schuld is ƒ4.102.501.[...] waarvan de rente beloopt ƒ 129.0.7.43.

7°. Ontwerp tot verleening eener dispensatie van de arti[...]kelen 12 en 13 der wet van 16 November 1814 (*Staatsbl.* N°. 106) aan de Directie van de Aken-Maastrichtsche Spoor[...]weg-Maatschappij.

8°. Een ontwerp tot aanvulling der middelen voor 1846 en 1847, luidende:

Eenig Artikel. Tot dekking der uitgaven, begrepen in de begrootingen over 1846 en 1847, wordt voor elk dier jaren mede bestemd en aangewezen eene uitkeering van ƒ 3,300,000 uit de geldmiddelen der Overzeesche bezittingen van den Staat, wegens de renten op schulden, regtstreeks ten laste van die bezittingen geloopen hebbende, welke in de schuldverwisseling of aflossing volgens de wet van 25 Junij 1844 zijn zijn be[...]grepen, en alzoo op de begrooting van het IX hoofdstuk A der uitgaven over 1846 en 1847 voorkomen.

9°. Ontwerp tot intrekking van het 2e lid van art. 73 der algemeene wet over de heffing der regten van in-, uit- en doorvoer en van de accijnsen, alsmede van het tonnegeld der zeeschepen van den 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38.) Deze voordragt is gegrond op de overweging, dat de belangen van den handel en van de scheepvaart de handhaving van het *verbod van doorvoer* naar Suriname, *niet* meer vorderen.

Zoo lang het beginsel van uitsluiting van den *vreemden* handel in Suriname werd gehandhaafd, waren er geene dringende redenen, om dat verbod af te schaffen. Thans, nu die uitsluiting bij koninklijk besluit van 17 Dec. is opgeheven, zou, zegt de Mem. van toelichting tot dit wets-ontwerp, de handhaving van het verbod van doorvoer schadelijk voor den Nederlandschen handel worden.

10°. Ontwerp tot nadere regeling van fondsen, vereischt tot herstel van het Nederlandsche Muntwezen, voor de jaren 1847 en 1848.

De regering rekent bij de vermelding der later te bepalen dekkingsmiddelen op de hulpmiddelen van het fonds van den verkoop der domeinen, bij het einde van 1843.

Die berekening wordt aldus gemaakt: geheele uitgaaf over 47 en geraamde behoefte over 48 tot voltooijing van de Munt gezamenlijk . . . . ƒ 6.507.000.—

Saldo, onder ultimo Dec. 47 van het genoemde domein-fonds . . . . ƒ 4.901.510.86½

er moeten nog in 48 aankoopingen van verkochte domeinen worden ingevorderd . . „ 1.211.529.00

te zamen ƒ 6.113.039.86½

Al deze stukken zijn verzonden naar de afdeelingen van Maart en April, welke op het einde der zitting zijn zamengesteld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Maart. Heden middag was eene groote menigte volks voor het beurs-gebouw vergaderd. Omstreeks één uur verscheen de commissaris der beurs en las een besluit van den minister van binnenlandsche zaken voor, waarbij de weder-opening der beurs tot nader order werd verschoven.

Men zeide dat er een geschil gerezen was tusschen den heer Garnier-Pagès, maire van Parijs en den heer Goudchaux, minister van finantien, vermits eerstgenoemde bevel had gegeven tot het openen van de beurs, tegen den zin van den minister, en dat de heer Goudchaux dezen morgen zijn ontslag had ingediend. Intusschen schorste het aanzienlijke bankiershuis Gouin zijne betalingen, dewijl het niet kon voldoen aan de vele aanvragen tot remboursement, gedurende de laatste acht dagen. Door dit ongeval kwam de heer Garnier-Pagès van zijn voornemen terug en besloot op nieuw de beurs voorloopig gesloten te houden.

De heer Goudchaux is, zegt men, alleen afgetreden wegens de noodzakelijkheid, waarin hij was, om persoonlijk voor de belangen van zijn bankiershuis te zorgen. Ondertusschen zegt men, ofschoon het nog onzeker is, dat de post van gouverneur der bank van Frankrijk hem heden namiddag aangeboden is geworden.

De heer Arago vervangt den heer Garnier-Pagès als maire van Parijs. Die keus wordt algemeen goedgekeurd.

Men verhaalt ook, dat de minister van binnenlandsche zaken, Ledru-Rollin, het hoofd der radicalen in de gewezen Kamer, zijnen post heeft nedergelegd, verklarende dat hij tot het waarnemen daarvan de noodige bekwaamheid niet bezat, en de heer de Malleville, aan wien de regering het ambt wilde overdragen, zou Parijs verlaten hebben, om er zich aan te onttrekken. Het ministerie van marine zal door de verplaatsing van den heer Arago zonder hoofd zijn, en de secretaris van het bewind, de heer Marrast, zou mede zijn afscheid hebben genomen.

Dit alles vereischt echter nog nadere bevestiging.

— De *Moniteur Universel* bevat de nieuwe wet op het Fransche kiesregt. De gedeputeerden zullen den titel voeren van vertegenwoordigers. Zij zullen eene schadeloosstelling van 25 francs daags ontvangen en elk 40,000 zielen vertegenwoordigen even als in België.

— Men leest in den *Courrier Français*:

»Wij kunnen voor de volgende tijdingen volkomen instaan:

»Geheel het corps-diplomatiek zal door andere personen vervangen worden.

»De generaal Thiard is benoemd tot gezant in Zwitserland.

»De heeren d'Harcourt en de Boissy zullen benoemd worden tot gezanten, de een te Madrid, de ander te Rome."

De heeren de Lamennais en Duprat hebben in hun nieuw dagblad, *le Peuple Constituant* een artikel geplaatst »over de werklieden en de organisatie van hunnen arbeid."

De gevoelens, die zij daarin blootleggen, dragen het kenmerk van de innigste belangstelling in den vaak jammerlijken toestand der arbeidende klasse en van de hartelijkste bezorgdheid voor hun lot. De steller gevoelt desniettemin ten volle het moeijelijke van eene taak, die zich ten doel stelt de oplossing van het belangrijkste vraagstuk der maatschappelijke huishouding.

Om dus hierin wel te kunnen slagen, smeekt de *Peuple Constituant* de werklieden met geduld den uitslag der pogingen van de republiek af te wachten, en met hare goede bedoelingen mede te werken door liefde tot orde en eensgezindheid.

— Dezer dage is het prospectus van een nieuw dagblad verschenen, ten titel voerende: »Het nieuwe tijdperk." De hoofd-redacteurs zullen zijn de Eerw. P. Lacordaire, De Abbé Maret, de Heeren Ozanam, de Coux, Ch. Sainte-Foi, Loram, de Lobaume, J. P. Tessier en H. Gouraud.

Eenige dezer heeren behoorden tot de voormalige redactie van het dagblad *l'Avenir*, alwaar de Eerw. P. Lacordaire toenmaals, gelijk men weet, tot mede-arbeiders had den graaf de Montalembert en den abbé Lamennais.

— De *Réforme* bevat een artikel van de *Preuss. Zeitung*, inhoudende een protest tegen elken mogelijken aanval van de zijde van Frankrijk, en laat daarop deze woorden volgen:

»De *Preuss. Zeitung* moge zich gerust stellen; wij willen niet met de wapens in de hand eenig grondgebied veroveren, of het onze vergrooten. Ons eenig denkbeeld, dat reeds diep ingewortteld is bij de volkeren, die onze broeders zijn, zal voor hun heil, voor hunne welvaart zegevieren. De republiek beoogt thans geen anderen roem dan te zien, dat alle volkeren van Europa haar voorbeeld volgen en het rijk van vrijheid, gelijkheid en broederschap invoeren. Het republikeinsche Frankrijk van 1848 wil, tot bejaging van dien roem, geene andere dan zedelijke wapenen bezigen, en de kracht van het voorbeeld."

— Aangaande de onderwerping van den hertog van Aumale, leest men in de *Moniteur Algeriën* eene circulaire aan het volk en leger in Afrika gerigt, waarin de prins, na de vorming van het republikeinsch bewind te hebben medegedeeld, zegt:

»De gouverneur-generaal kon slechts herhalen hetgeen hij gisteren zeide; onze pligten jegens Frankrijk zijn in niets veranderd. De bevolking en het leger zullen met de meeste kalmte de bevelen van het moederland afwachten." Men vermoedt dat de hertog van Aumale zijne functiën eerstdaags zal nederleggen.

— De bisschoppen van Cahors en Montauban hebben gebeden uitgeschreven in hunne diocees voor de gesneuvelden en voor het behoud van het Fransche volk.

— Mehemed-Ali is op Malta aangeland, doch in zoo zwakken en ziekelijken toestand, dat men zijnen zoon Ibrahim Pacha, die zich thans te Napels bevindt, onmiddellijk daarvan berigt heeft gegeven.

— Men verhaalt elkander als eene zekerheid, dat de heer Oertkling, gezant van den groot hertog van Mecklenburg Schwerin te Parijs van zijne regering het stellige berigt heeft ontvangen, dat de hertogin van Orleans zich bepaaldelijk bij haren neef den groot-hertog met er woon gevestigd heeft.

— Het *Journal du Hâvre* geeft het volgende te lezen: »De heer R., een mijner vrienden, bevond zich bij de inscheping van den koning op eene visscherspink in de de omstreken van Treport. Op het oogenblik, dat Lodewijk Philips den grond verliet, over welken hij als vorst geregeerd had, wendde hij zich tot R. zeggende: »*Sluit u opregt en openhartig bij de republiek aan, want ik voer de Fransche monarchie met mij mede en zal met haar in het graf dalen. Ik ben de laatste koning van Frankrijk geweest. Vaarwel.*"

— De heer Berrijer, heeft aan zijnen geachten collega Nègre, mede-afgevaardigde van Marseille den volgenden brief geschreven:

»Parijs, 25 Febr. Gij kent, mijn vriend, de gebeurtenissen van Parijs. Zeg thans aan mijne vrienden en aan allen, dat mijne gedragslijn volstrekt en onveranderlijk deze is:

»Het Voorloopig bestuur ondersteunen, personen en eigendommen doen eerbiedigen, de vrije stemming handhaven, de nationale vergadering afwachten.

Elk ander denkbeeld is heilloos; elke andere manifestatie misdadig."

MADRID 1 Maart. Den 26 Februarij werden de gebeurtenissen van Parijs alhier bekend. Gelijk reeds is gezegd, zij verwekten eene groote sensatie. Het gerucht van de installatie van het provisioneel gouvernement en het uitroepen der republiek ging van mond tot mond als een loopend vuur.

Ons ministerie zond onmiddelijk den hertog van Ahumada, met last om de hertogin van Montpensier af te halen, die men te Bayonne waande. De hertog had bevel, indien hij haar daar niet mogt aantreffen, haar op te sporen en de bescherming van het Fransche gouvernement voor haar in te roepen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 6 Maart. Een voormalig artillerie-officier, de graaf von Willich, thans een timmermans leerling, de Med. Dr. Gottschalk en de gewezen luitenant Anneke zijn te Keulen tengevolge der jongste onlusten in hechtenis genomen. Alle drie waren zij bekend wegens hunnen communistische gevoelens. De laatstgenoemde is zelfs om die reden uit het Pruisische leger gestooten.

De regeringsraad van Keulen heeft een berigt gegeven, waarbij hij de hoofden der huisgezinnen uitnoodigt de hunnen te verbieden aan de openbare carnevals-vermakelijkheden deel te nemen, ten einde aan de autoriteiten de middelen gemakkelijk te maken tot handhaving der goede orde.

Geheel Duitschland is aan het gisten. In een tiental voorname steden hebben de burgerijen het gevoel dat de Fransche omwenteling bij hen heeft opgewekt, op verschillende wijzen, doch in denzelfden geest geopenbaard. Eenige barricaden, kleine oploopen en andere baldadigheden hebben hier en daar deze demonstratien gekenmerkt.

Zoo bragt men te Munchen den vriend van Lola-Montes den minister v. Berks eene ketelmuzijk en versperde er de straten met wagens, terwijl te Hamburg, bij een der burgemeesters en te Maintz bij een der afgevaardigden en bij eenen ontvanger, de glazen werden ingeworpen; doch te Frankfort liep het erger af. Terwijl het wetgevend ligchaam beraadslaagde over het voorgedragen ontwerp omtrent de vrijheid van drukpers, liep daar eene groote menigte bijeen. Het waren meest bewoners uit de omstreken, ten getale van omstreeks 10,000, en zij eischten de onmiddellijke inwilliging van alle den 3 Maart gedane eischen. Tegen het vallen van den avond wemelde het van vaandels en kokardes, en de volkshoopen werden dreigend. Minzame vermaningen om rustig uiteen te gaan, bleven vruchteloos. Eindelijk deden de oproerigen eene poging om de Domkerk te bemagtigen en de stormklok te luiden, doch door de moedige verdediging van de pompiers werden deze pogingen verijdeld. Inmiddels werd er alarm geslagen en al de burgers in de wapens geroepen, ten gevolge waarvan ten 1 ure de rust was hersteld, nadat men een 50tal oproermakers had in hechtenis genomen.

Overigens vraagt men als uit een mond vrijheid van drukpers, hervorming in het kies-stelsel, gelijkheid van regten voor alle geloofsbelijdenissen, vrijheid van vereeniging, regtspraak doorr gezworenen, stedelijke burgerwachten, openbaarheid der regtsgedingen, zekerheid voor de individuële vrijheid, belasting naar evenredigheid van ieders vermogen, voorzorgen in het belang der arbeidende klasse, wezentlijke volksvertegenwoordiging, tijdige mededeeling en beoordeeling der voor te dragen wetten, opheffing van exceptionele wetten, staatkundige amnestie en een algemeen Duitsch parlement.

De meeste Duitsche vorsten schijnen, even als de Bondsvergadering zelve, in te zien dat toegeven aan de billijke wenschen des volks, thans de voorzigtigste maatregel en de veiligste weg is.

In Baden zal het ministerie in een liberalen zin worden veranderd. In Nassau zal men de landstennde onmiddellijk bijeenroepen en hun eene nieuwe kieswet voordragen. Reeds is een der dagbladen *zonder censuur* verschenen, en de burgerwacht georganiseerd. De door het volk verlangde verbeteringen zijn reeds door den Hertog goedgekeurd, die ook derzelver vervulling heeft toegezegd. In de vrije stad Frankfort is reeds den 4den Maart aan het wetgevend ligchaam een ontwerp ingediend, tot onmiddellijke invoering van de vrijheid der drukpers. De groothertog van Hessen-Darmstad heeft den erfgroothertog tot mederegent benoemd met het regt om alleen te mogen onderteekenen. De koning van Saxen schijnt echter niet op zijn gemak te zijn. Op het adres hem door eene deputatie uit Leipzig aangeboden, verklaarde hij, na lang wachten, geen onmiddelijk noch bepaald antwoord te kunnen geven. Z. M. sprak daarop een geruimen tijd over het wenschelijke der eensgezindheid tusschen vorst en volk, en ging daarop eensklaps weg, zoodat de deputatie geen tijd had om verder iets in het midden te brengen.

— De koning van Beijeren heeft de Fransche republiek erkend, en haren gezant als zoodanig geaccrediteerd. De staatsraad van Voltz is voor den minister van binnenl. zaken von Berks, *ad interim* in de plaats getreden. Den volgenden dag hebben de ministers aan de burgers die zich op het stadhuis vereenigd hadden, verklaard dat Z. M. alle in hun verzoekschrift opgesomde punten bewilligde, en dat de stenden reeds in Mei zouden bijeenkomen. Dit schijnt echter niet veel invloed te hebben gehad, want op de onheilspellende stilte is eene geweldige uitbarsting gevolgd. Het tuighuis is opengeloopen en behalve eene massa oude wapenen zijn er niet minder dan 4000 geweren en 6000 sabels uitgehaald en aan de insurgenten rondgedeeld. De studenten en kunstenaars spelen hier de hoofdrol. De alarmklok wordt onophoudelijk geluid, en al de omstreken van het paleis zijn bezet met militairen.

— Te Berlijn hebben eenige Katholijken, op de wijze van de Gustaaf-Adolf-Vereeniging, een genootschap opgerigt ter ondersteuning der verstrooid onder de Protestanten wonende Katholijken. Volgens de reeds door den minister Eichhorn goedgekeurde statuten, zal de vereeniging van hare geloofsgenooten geldelijke bijdragen verwachten en ontvangen, om, naar mate die toereikende zullen zijn, een zeker getal katholijke reizende priesters te bezoldigen, en deze rond te zenden bij de hier en daar verstrooide Katholijken, die zonder kerkgebouw zijn. De proost Brinkmann staat aan het hoofd dezer vereeniging.

— Te Weenen heeft de Fransche revolutie een diepen indruk gemaakt. De versterkingen der militaire magt in Italië worden voortgezet. De leening met Rusland is naar men beweert gesloten tegen 3pct. rente.

De omwenteling van Neuchatel is voltooid. Gelijk reeds is gemeld, is de kanselier Favarger door Soloturn getrokken, waarschijnlijk naar Berlijn (niet naar Belgie, gelijk abusivelijk is opgegeven) afgereisd. Een voorloopig gouvernement heeft zich reeds gevormd en is door den landdag erkend, die onmiddellijk twee bonds-commissarissen derwaarts heeft gezonden.

Wat zal de koning van Pruissen doen, nu hem zijn prinsdom Neuchatel is ontvallen? Waarschijnlijk niet veel, want de reformistische beweging verbreidt zich met zulk een spoed in Duitschland dat alle tegenstand van de zijde der gouvernementen voor het oogenblik onmogelijk en onstaatkundig zijn zou. De vorsten haasten zich dan ook, willen zij ernstige buitensporigheden voorkomen, van alle mogelijke concessien aan het volk te verleenen. Pruissen alleen is tot dusverre hierin achterlijk gebleven.

Graaf Bois le Comte is den 2 Maart als vlugteling uit Neuchatel te Bern aangekomen; hij heeft zich onmiddellijk tot de regering gewend, met verzoek, dat hem en zijnen secretaris van legatie, den graaf Reinhard, het verblijf mogt toegestaan en hun eene verblijfplaats verleend zou worden; dit is toegestaan. Zonder dat hij iets te vreezen zal hebben, zal hij zich hier kunnen blijven onthouden.

Het Vorort heeft een rondgaanden brief aan de cantons gerigt, waarin men leest: »De tegenwoordige toestand van Europa eischt, dat Zwitserland het standpunt, hetwelk zijne betrekkingen en natuurlijke ligging het aanwijzen, namelijk dat der strengste neutraliteit, opnieuw wete te bewaren. Te dien einde worden de cantons uitgenoodigd, alles wat betrekking heeft tot materiëele en personeele uitrusting in behoorlijken staat te brengen, maar ook tevens aan den anderen kant het tot dusverre door een ieder geëerbiedigde regt van Zwitserland, om eene veilige vrijplaats te zijn, te handhaven, en diensvolgens alle in de cantons aankomende vlugtelingen wel te ontwapenen, maar hun overigens alle bescherming te verleenen."

Voorts heeft de Vorort besloten, eene leening van fr. 3,300,000 tegen 5 pc. aan te gaan, welke som het zegt van het patriotismus der Zwitsers te verwachten, dat in het land zelf zal kunnen worden genegotiëerd.

ITALIE.

ROME, 29 Februarij. Te Ancona zijn den 18 dezer de broeders der christelijke scholen, die volgens overeenkomst met het gemeentebestuur, belast zijn met het onderwijs in de weeshuizen en op de jongensscholen, door een woesten hoop uit hunne woningen geligt en op karren de stad uitgevoerd. Een aantal nationale gardes had daaraan deel genomen. De overigheid die zich eenige uren te laat met de zaak begon te bemoeijen, heeft zich vergenoegd met hun eenig reisgeld te geven en in hunne plaatsvervanging te voorzien.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 8 Maart.

Tarwe 132, 134 ℔ Rostock. ƒ315, 25; 133 ℔ Kleefsche ƒ300; 131 ℔ p. Vriessche ƒ243; 129, 130 ℔ n. Groninger ƒ240, 243; 127 ℔ blaauw Vriesch ƒ206; 125 ℔ Gron. Smet ƒ180. *Rogge* 122 ℔ n. Inlandsche ƒ180; 124 ℔ n. Norder ƒ185.

Op 9 Vaten Olie in April ek. £vl. 58; Sept. en Oct. 57¼. *Lijnzaad* flaauw; 112/13 ℔ Odessa in veiling *f* 7¾, ⅞, 8. *Raapolie* per 6/w *f* 35½; Vliegend *f* 34½, ⅝; primo Mei ek. *f* 32¾, 33; Sept. *f* 32¾; Oct. 32⅞, 33; Nov. 33; Dec. 33. *Lijnolie* per 6/w. *f* 27½; Vliegend 26½.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		7 MAART 4½ u. gebl.	8 MAART 4½ u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	41	40	à	41½	40
Dito Dito	3 »	51	48	»	49½	48
Dito Dito op resc.	3 »	52		»		
Dito Dito	4 »	68	62¾	»	65	63
O. I. Leening	4 »			»		
Amortis. Syndic.	3½ »			»		
Handel-Maatschappij	4½ »			»		
Haarlemmermeer	5 »			»		
Aand. Rijn-Spoorweg	»			»		
Aand. Holl. S. M.	4½ »			»		
BELGIE,	4½ »			»		
Dito	2½ »			»		
Dito bij Rotschild	2½ »			»		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5 »	10½	9½	»	10⅛	
Dito Dito van 510 £	»	9⅛	8½	»	9⅛	8⅞
Dito bij Dito onb. st.	5 »	9⅛	8⅛	»	8 $\frac{9}{16}$	
Dito	3 »		21⅛	»	22	
Dito Binnenl. à 6 m.	3 »	18¼	17	»	18	17⅝
Coupons Ardoins	»	8¾	7½	»	8¾	
Passivo	»			»		
Deferred	»			»		
Fransche Uitgest.	»		3	»	3½	
PORTUGAL, te Londen	3 »			»		
Dito Dito	4 »			»		
Dito Binnenl. à 1 Conto	5 »			»		
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5 »	89½	87	»	90	
Dito Dito 1828 en 1829	5 »	88	88	»	90	
Ct. b. d. 1831 en 1833	5 »	88	85½	»		
Dito bij Hope	4 »			»		
Dito bij Stieglitz en C°.	5 »			»		
Cert. te Hamburg	5 »			»		
Inschrijving in Assignat.	6 »			»		
Cert. van Dito	6 »			»		
POLEN, Certific.	4 »			»		
Dito Aand. met Loten fl 300	*f*			»		
Dito Dito fl 500	»			»		
AMERIKA, Phil. Bank	6 pCt.			»		
Dito	5 »			»		
Dito Bank-Actiën				»		

Oostenrijk, Met. 2½ pc. 32¾, 34; Grenada 16.

Koers van het Geld: Beleening 6 pCt., Prolong. 6 pCt. Wissel-Disconto 5 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg 34; Zigt dito 34¼; 2/m. Londen 11.75; Zigt Londen 11.85; 3/m. Lisbon. 41; 3/m. Porto 41; 2/m Petersb. 1.84.

Er liep een gerucht aan de beurs dat Lamartine zoude zijn vermoord.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

De heeren Hope & C°., Ketwich & Voombergh en wed. W. Borski en Goll & C°. hebben aangekondigd, dat al de nog loopende Coupons hunner administratien, door hen bij vroegere Advertentiën betaalbaar gesteld bij de heeren Swarth & Schellwald, van 6 Maart af zullen betaald worden ten kantore van de Associatie-Cassa. — Ook de heeren Gebroeders Sichel hebben bekend gemaakt, dat de nog loopende Oostenrijksche Coupons, vroeger betaalbaar bij de heeren Swarth & Schellwald, van 4 Maart af zullen betaald worden ten hunnen kantore.

HOLL. IJZEREN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1848.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	45,723	*f* 39,506,47½	*f* 16,258,36½	*f* 55,764 84
Februarij	51,403	» 45,976,72½	» 11,986,32½	» 57,963,05
Totaal	97,126	*f* 85,483,20	*f* 28,244,69	*f* 113.727,89

NEDERL. RHIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1848.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	19 569	*f* 24,456,95	*f* 14,751,25½	*f* 39,208,20½
Februarij	22 447	» 26,871,73	» 11,119,65	» 37,991,38
Totaal	42,016	*f* 51,328,68	*f* 25,870,90½	*f* 77,199,58½

MENGELWERK.

KERK EN STAAT. (1)

II°. Mag men, in hoedanigheid van opregt Katholijk, eene Regering, op hoegenaamd geen godsdienst gegrond, gemoedelijk aannemen? Wordt niet door de Katholijke leer de godsdienst van staat bevolen?

De schrijver beweert, dat het eene misdaad tegen de Maatschappij, en door de Katholijke leer onverbiddelijk verworpen is, de godsdienst in hare tempels te verbannen en te waken, dat noch de gedachte der Godheid, noch de invloed der uit haar vloeijende voorschriften in de wetgeving worde ingevoerd. Hij betoogt, dat de Kerk zich te verheugen heeft, wanneer de magten der aarde haar tot raadgeefster en gids nemen — als zij het zich ten pligt houden, hare heilige wetten ten grondslag hunner wetgeving te stellen — naardien zij zulks als zoo vele voorbeelden, den volkeren ter stichting, beschouwt. Edoch; wil de staat zijne aardsche zaken gansch alléén bestieren, de Kerk veroordeelt, anathematiseert dat niet; integendeel, indien hij haar in alles, waar zij het zielenheil door bevordert, slechts vrij laat, dan gaat zij voort hem te beschermen en te zegenen.

Voorts bewijst hij, dat eene godsdienst van staat onmogelijk is met de maatschappelijke constitutiën zoo als die thans bestaan. Immers, het is geenszins de *vrijheid*, welke eene godsdienst van staat onbestaanbaar maakt: het is de grondwettelijke *gelijkheid* van alle godsdiensten voor de wet! En wie zou kunnen begrijpen, dat eene constitutioneele regering — als van al de publieke magten de moreele persoon — eene godsdienst tot de hare kan aannemen en belijden, zonder tusschen deze en al de overige eerediensten eene *officieele en legale ongelijkheid* daar te stellen?! Trouwens, de waarachtige godsdienst van staat zou die zijn, welker voorschriften de wetten des staats grondvesten en beheerschen; die godsdienst namelijk, welker leer — zij moge gezond of dwaling zijn — om haar zelve, door de staatsmagten zou beschermd worden; die, waarin de staat — als publieke magt zou gelooven of gehouden zijn te gelooven. Elk ander begrip van staatsgodsdienst moet noodzakelijk hierop neêrkomen: dat het van die goddelijke instelling het werktuig eener ongewijde, vaak verderfelijke staatkunde zou maken. Daarom wil Mgr. Parisis volstrekt geen godsdienst van staat; en moest het wezen, dat aan de Kamers eene dusdanige wet wierd voorgesteld — al was het ook, om der Katholijke Kerk dien wettigen titel terug te geven, hij zou niet aarzelen, die magt, in naam van de Kerk, te smeeken en te zweeren, dat zij toch daaromtrent zelfs alle poging late varen.

Inderdaad, die staats godsdienst zou òf zóódanig zijn, als het de aard eener Goddelijke eerdienst vereischt, òf zóó, als haar de hedendaagsche staatkunde verstaat. In het eerste geval tart men gewis nieuwe omwentelingen uit, waarvan de gevolgen onberekenbaar zijn, maar die eerst en vooral door de verschrikkelijkste reactiën tegenover het katholicismus zouden gevolgd worden: in het tweede, zou onze Moeder de H. Kerk zich aan hare ontzachlijkste en meest gezworene vijanden zien prijs gegeven. Wij derhalve, *willen wij opregt katholiek zijn, moeten den tegenwoordigen staat van zaken verweg verkiezen boven dien, welks terugkeer sommigen wanen, dat wij begeeren.*

O! ongelukkig de Kerk en ongelukkig tevens de vrijheid, indien er eene godsdienst van staat vastgesteld moest worden!... Onverwijld werd dan het kerkbeheer een tak van het beheer van den staat; aanstonds werden hare gezanten als beambten des staats, hare eerdienst als eene loutere staatszaak, ja de godsdienst zelve als eene instelling van den staat beschouwd!... Ziedaar de grondbeginsels, de handelingen en het eenig streven van de hedendaagsche staatkunde in Frankrijks (?!) politiek, waarvan het burger maken der geestelijkheid (*constitution civile du clerge*) het programma, bijna al de staatsmannen de raddraaijers, en de Czaar van Rusland — de beul van het katholijk Polen — de heerlijkste type is. Eene godsdienst van staat derhalve, zóó, wél te verstaan — als die door zulke staatkundigen gedroomd wordt, moet ieder regtzinnigen Katholijk den grootsten afkeer en eene ontzettende vrees inboezemen.

(1) Zie N°. 268.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 6 Maart, in het O. Z. Heeren Logement.

No. 2. Een Huis en Erve, N. Z. Achterburgwal, No. 2959; *f* 2000, — *f* 200. } *f* 3200, — *f* 2 Opgehouden.
3. Een dito, als voren, in het Wijngaardsteegje, No. 2960; *f* 1000. }
4. Een dito, Korte Leydsche Dwarsstraat, No. 3880; *f* 1400, — *f* 100. } *f* 3000, — *f* 2 Opgehouden.
5. Een dito, naast Perceel No. 4, No. 3881; *f* 1500. }
6. Een dito, Oude Nieuwstraat, No. 2248; *f* 600, — *f* 25. } *f* 1250, — *f* 45 J. R. Glusenkamp.
7. Een dito, naast Perceel No. 6; *f* 625. }
8. Een Huis, Tuin en Erve, Prinsengracht, No. 6162; *f* 4650, — *f* 450, L. de Bull.
10. Een Huis, Loods en Erve, Tuinstraat, No. 4385; *f* 2000, — *f* 300, B. L. C. van Soolen.
11. Een Huis en Erf, Tuinstraat, No. 4074 en 75; *f* 1225, H. F. Brugman.
12. Een Huis, Tuin en Erve, Egelantiersgracht, No. 3308; *f* 1500, B. L. C. van Soolen.
13. Een dito, Haarlemmerdijk, No. 2389; *f* 2575. — *f* 20, Opgehouden.
14. Een Huis, Loods en Erve, Kleine Houtstraat, No. 2455; *f* 2975, — *f* 25, Opgehouden.
15. Een Huis, Tuin en Erve, Kerkstraat, No. 3419; *f* 3025, — *f* 25, C. H. Heije.
16. Een Huis en Erve, Kerkstraat, No. 4823; *f* 3000, — *f* 125, J. van Dijk.
17. Een dito, hoek Kloveniersburgwal en Rusland; No. 2345; *f* 4950, — *f* 50, Opgehouden.
18. Een Huis, Tuin en Erve, Prinsengracht, No. 5619; *f* 4975, — *f* 25, Opgehouden.
20. Eene Water-Affaire en Schipperij, waarbij het Waterschip No. 26, *de Prins*, groot 66 ton, benevens vijf Waterleggers en de toebehoorende Gereedschappen; *f* 13400, — *f* 1200, F. Reysenbach.

No. 1, 9 en 19 zijn niet geveild.

ADVERTENTIEN.

TE HUUR

voor *f* 70 's jaars, te Groenlo, Prov. Gelderland: Een zeer vrolijk gelegen, onlangs vernieuwd, zeer net, doch niet groot HUIS, bestaande uit Voorhuis, Kamer, Keuken, Opkamer, Kelder, en verdere Gemakken. Te bevragen met gefrankeerde brieven bij den Eigenaar J. M. BEEKMAN, te Groenlo.

In de nabijheid dezer stad op een paar minuten afstands van de Raampoort, bestaat gelegenheid tot het huren van een allezins smaakvol getimmerd **WOONHUIS** met **TUIN** enz., naar verkiezing ook in tweeën te bewonen. De alleraangenaamste riante ligging en het bevallig uitzigt van het Buitenverblijf, benevens den matigen huurprijs, maken het voor eene fatsoenlijke burgerlijke familie alleraannemelijkst. Nader informatiën worden gegeven op schriftelijke en franco aanvrage, lett. J. P. aan het bureau dezer Courant.

Eene **JUFVROUW** van de R. C. Godsdienst, tusschen 40 en 50 jaren oud, de beste getuigschriften kunnende produceeren, voor dezen **HUISHOUDSTER** bij een bejaard Heer en thans die betrekking nog waarnemende bij een gezin met kinderen in Vriesland, zag zich op Mei a. s. gaarne geplaatst of bij een Pastoor of bij eene familie, onverschillig in welke provincie, terwijl het salaris zeer moderaat kan gesteld worden.

Iemand hierop reflecterende, gelieve zich met franko brieven te adresseren aan de Redactie dezer Courant.

De Boekhandelaar H. A. BANNING, te *Utrecht*, heeft heden algemeen verzonden:

De Eerste Aflevering

VAN

HET TIJDSCHRIFT

BLOEMEN,

BIJ DE NABUREN GEPLUKT.

Het gunstig onthaal dat deze onderneming, al dadelijk na het verspreiden der prospectussen, mogt te beurt vallen, heeft den Uitgever in staat gesteld te kunnen berigten, dat de Uitgave STELLIG DOORGAAT, en de 2e Aflevering eerlang zal volgen. HH. Inteekenaren ontvangen bij de 1e Afl. de beloofde VAN BEMMEL's *Zestal Feest- en Gelegenheids Leerredenen.* Bij alle katholieke Boekhandelaren ligt de 1e Aflevering ter bezigtiging, terwijl tot bij de Uitgave van 2e Aflevering (*en in geen geval langer*) nog altijd bovengenoemde premie, GRATIS zal worden afgeleverd. Na aftrek dezer premie, is de prijs van den 1e jaargang slechts TWEE GULDEN EN TWINTIG CENTEN, waarvoor men eene verzameling van de nieuwste en keurigste Verhalen van de meest geliefkoosde buitenlandsche schrijvers ontvangt. Men ZIE de eerste aflevering en OORDEELE over den prijs.

TWEEDE DRUK VAN HET VERHAAL

VAN DE

WONDERVOLLE VERSCHIJNING

DER

H. MAAGD MARIA,

IN HET

ALPEN-GEBERGTE.

Van dit werkje zijn in weinige dagen TWEE DUIZEND exemplaren verkocht. De waarheid van dit verhaal kan ook trouwens niet in twijfel getrokken worden, dewijl Mgr. de Bisschop van LA ROCHELLE, na een ernstig onderzoek op de plaats der verschijning, de bewijzen voor de echtheid van deze buitengewone gebeurtenis heeft geleverd. De prijs is slechts **10** Cents.

JESUS ONZE MIDDELAAR.

GEBEDEN VOOR EN NA DE MEDITATIE EN ONDER HET LOF, GEDURENDE DEN H. VASTENTIJD.

Prijs **10** Cents.

Dit lieve Boekje zal voorzeker aan hen, die gedurende den Vasten, de avondgodsdienstoefeningen bijwonen, welkom zijn.

Wordt met buitengewoon goed succes verkocht:

HET LEVEN VAN

DANIEL O'CONNELL

Naar het Fransch van JULES GONDON.

Prijs **75** Cents.

Dit uit echte bronnen bijeen verzamelde leven van **DEN GROOTEN IER,** zal gewis aan zijne vereerders, en allen, die belang stellen in godsdienstvrijheid, ook van ons vaderland, hoogst welkom zijn.

Alom verkrijgbaar.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.